

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав», д.и.б., профессор Давлатзода С. Х.

2023 с

ХУЛОСАИ

чаласаи кафедраи физикаи умумии МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” аз 21.02.2023, №7

ба кори диссертатсионии Хусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич дар мавзуи «Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои обии гидразин» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060400- Физика (6D060412- Физикаи гармо ва назарияи техникаи гармо).

Хусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич соли таваллуд 1991, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон. Соли 2013 факултети физика-математикаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав”-ро бо ихтисоси физика-математика ва соли 2015 зинаи магистратураи ихтисоси мазкурро хатм намуда, соҳиби дипломи аълои дараҷаи магистр аз рӯи ихтисоси зикргардида шуд. Аз соли 2016 то соли 2019 мавсуф дар зинаи докторантура (PhD) аз рӯи ихтисоси 6D060400 - Физика дар МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” таҳсил карда, зинаи мазкурро бомуваффақият хатм намуд. Аз соли 2019 инҷониб ба ҳайси омӯзгори кафедраи физикаи умумӣ кор ва фаъолият менамояд.

Тибқи қарори Шурои олимони МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” (аз 26.12.2016, №5), мавзуи диссертатсияи докторант (PhD) Хусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич таҳти унвони «Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои обии гидразин» зери роҳбарии доктори илмҳои техникӣ, профессор, Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон, академики Академияи байналмилалӣ муҳандисӣ (АБМ) Сафаров Маҳмадалӣ Маҳмадиевич тасдиқ гардидааст.

Мубрамияти мавзӯ. Тавре, ки маълум аст, гузаронандагии электрикии маҳлулҳои электролитӣ ба табиати электролит ва маҳлул вобаста аст. Табиати ҳалқунанда ба дараҷаи диссоциатсияи электролит таъсир мерасонад. Диссоциатсияи электролит, чун қоида, дар маҳлулҳои қутбӣ ба амал меояд ва ба нуфузпазирии диэлектрикии модда

(ε) алоқаманд аст. Он ҳар қадар баланд бошад, диссоциатсияи электролит ҳамон қадар пурратар ва гузариши электрикии маҳлул ҳамон қадар зиёд мешавад.

Дар рисола тағйирёбии нуфузпазирии диэлектрикии моддаҳои тадқиқшаванда, дар мисоли гидразин ва об, вобаста аз ҳарорат мавриди омӯзиш ва таҳқиқ қарор гирифтааст. Қобилияти электрогузаронии ин моддаҳо дар алоҳида вобаста ба ҳарорат чен карда шудааст.

Ба ҳамин мақсад дар рисолаи мазкур нуфузпазирии диэлектрикии маҳлули обии гидразин дар ҳолати муътадил ва ҳангоми тағйирёбии ҳарорат санчида шуд. Бо ин мақсад нуфузпазирии диэлектрикии маҳлули обии гидразин дар 9 ҳолат, ки ҳар кадомашон дорои консентратсияи гуногуни гидразин ва об мебошад, дар ҳароратҳои аз 293К то 393К тадқиқот гузаронида шудааст.

Натиҷаи таҳқиқот нишон дод, ки ҳангоми баланд шудани ҳарорат нуфузпазирии диэлектрикии маҳлул кам мешавад. Дар ҳолати муътадил бошад ба афзоиши консентратсияи об дар маҳлул, нуфузпазирии диэлектрикӣ низ зиёд мегардад.

Ҳадафи кори диссертатсионӣ: омӯзиши ва тадқиқи хосиятҳои гармофизикӣ, электрогузаронӣ ва нуфузпазирии диэлектрикии маҳлули обии гидразин вобастагии аз ҳарорат дар фишори атмосферӣ.

Маводҳои тадқиқотӣ: гидразин, об ва омехтаи онҳо, яъне маҳлули обии гидразин.

Методҳои тадқиқотӣ: барои тадқиқоти нуфузпазирии диэлектрикӣ, электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлули обии гидразин дастгоҳ азнавсозӣ кардашуда, инчунин тағйирёбии характеристикаҳои термодинамикии маҳлулҳо дар ҳудуди муайяни ҳарорат ба даст оварда шудааст.

Барои ноил шудан ба ин ҳадафҳо масъалаҳои зерин ҳал карда шудаанд: Такмил додани дастгоҳҳои ченкунӣ барои нуфузпазирии диэлектрикӣ, электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлули обии гидразин дар ҳароратҳои аз 293 К то 323К;

- Омӯзиши нуфузпазирии диэлектрикии маҳлулҳои обии гидразин (293-323)К дар фишори атмосферӣ;

- Дар асоси маълумоти бадастомада дар бораи нуфузпазирии диэлектрикӣ, электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлули обии гидразин дар ҳароратҳои аз 293 К то 323К ва инчунин вобастагии ин параметрҳо аз консентратсия, оварда шудааст.

Навгониҳои илмӣ диссертатсия:

Бори аввал маълумоти таҷрибавӣ оид ба характеристикаи термодинамикии маҳлули обии гидразин дар ҳудуди ҳароратҳои (293-323) К натиҷагири карда шудааст;

- Аввалин маротиба бо истифода аз маълумот дар бораи нуфузпазирии диэлектрикии маҳлулҳо ва тағйирёии онҳо аз ҳарорат;

- Дар асоси маълумоти бадастомада оид электрогузаронии маҳлули обии гидразин вобаста аз концентратси ва ҳарорат оварда шудааст;

- Дар асоси маълумоти бо роҳи таҷрибавӣ ва ҳисобкунӣ ба даст овардашуда вобастагии электрогузаронии маҳлули обии гидразин аз нуфузпазирии диэлектрикии моддаҳои тадқиқотӣ дар ҳарорати (293-323) К ҳадвалҳо тартиб дода шудаанд.

Доир ба мавзӯи диссертатсия муаллиф 28 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаву нашрияҳои тавсияшудаи Комиссияи олии аттестатсионии (КОА)-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расонидааст.

Мақолаҳои дар маҷаллаҳои илмӣ КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

[1-М]. Хусайнов З.К. Диэлектрическая проницаемость водных растворов гидразина при различных температурах и атмосферных давлениях / З.К. Хусайнов, М. М Сафаров, Х.Х.Ойматова, //Вестника Таджикского национального университета. Серия естественных наук, №2,- Душанбе, 2019 - С.92-98

[2-М]. Хусайнов З.К. Электропроводность водных растворов гидразина при различных температурах и атмосферных давлениях / З.К. Хусайнов, М. М Сафаров, Қ. Мухамадали// Вестник Технологического университета Таджикистана (научный журнал) №2 (45), - Душанбе, 2021 – С. 124-130

[3-М]. Хусайнов З.К. Вобастагии электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои обии гидразин дар ҳароратҳои гуногун / З.К. Хусайнов, Х.Х.Ойматова, М. М Сафаров //Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав (маҷалаи илмӣ) силсилаи илмҳои табиӣ, № 2/4 (93) – Бохтар, 2021 - С. 49-54.

[4-М]. Хусайнов З.К. Вобастагии коэффитсиенти гармигузаронии маҳлули обии гидразин аз нуфузпазирии диэлектрикии онҳо дар ҳарорати хона ва фишори атмосферӣ / З.К. Хусайнов, М. М Сафаров,

Дж.Ф. Собиров // Паёми Донишгоҳи технологии Тоҷикистон (маҷалаи илмӣ) №1 (48) - Душанбе, 2022 – С. 146-151

[5-М]. Хусайнов З.К. Вобастагии гармигузаронии маҳлули оби гидразин аз нуфузпазирии диэлектрикии онҳо дар ҳароратҳои гуногун ва фишори атмосферӣ/ З.К. Хусайнов // Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав (маҷалаи илмӣ) силсилаи илмҳои табиӣ, № 2/2 (99) – Бохтар, 2022 – С. 38-43

[6-М]. Хусайнов З.К. Взаимосвязь между динамической вязкостью и коэффициентом преломления света растворов в зависимости от температуры при атмосферном давлении / Р.Дж. Давлатов, А.Неъматов, З.К. Хусайнов Д.Ш.Хакимов// Политехнический вестник. Серия Интеллект. Иннова-ции. Инвестиции. №4(40) – Душанбе, 2017-С.17-27

Қарори ҷаласа:

1. Диссертатсияи Хусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич дар мавзӯи «**Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои оби гидразин**», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060400- Физика (6D060412– Физикаи гармо ва назарияи техникаи гармо) таҳқиқоти илмӣ-тахассусии анҷомёфта ба ҳисоб рафта, ба тамоми талабот ва меъёрҳои «Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ ва унвонҳои илмӣ» (Қарори Ҳукумати ҚТ, №267 аз 30.06.2021) ҷавобгӯ мебошад ва ба пуррагӣ аз рӯи талаботи бандҳои шиносномаи ихтисоси 6D060400- Физика (6D060412– Физикаи гармо ва назарияи техникаи гармо) омода гардидааст.

2. Диссертатсияи Хусайнов Зубайдулло Қурбоналиевич дар мавзӯи «**Алоқамандии байни электрогузаронӣ ва гармигузаронии маҳлулҳои оби гидразин**», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060400- Физика (6D060412– Физикаи гармо ва назарияи техникаи гармо) бо дарназардошти ислоҳи камбудии ошкоргардида барои муҳокимаи навбати ва тасдиқ ба Шурои олимони факултети физикаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” пешниҳод карда шавад.

Қарори мазкур дар ҷаласаи кафедраи физикаи умумии МДТ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав” аз 21.02.2023, №7 қабул гардидааст. Дар ҷаласа ҳамагӣ 24 нафар иштирок доштанд.

Натиҷаи овоздиҳӣ:
Тарафдор - 24 нафар;
Муқобил - нест;
Бетараф - нест.

Раиси ҷаласа: н.и.т., мудири
кафедраи физикаи умумӣ:

Турғунбоев М.Т.

Котиби ҷаласа:

Каримова Р.А.

Имзоҳои Турғунбоев М.Т.
ва Каримова Р.А.-ро тасдиқ менамоем.

Сардори шӯъбаи кадрҳои
ДДБ ба номи Носири Хусрав

Шукурзод Ҷ.А.